

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (Ձև 6)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
<31> Դեկտեմբեր 2013թ.

<<Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա>> ՈՒՎԿ ԱԿ, ք.Երևան, Քաջազունու 18

(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանը	Հաշվետու տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանը
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		204,876	162,920	779,046	552,764
Տարվա և նմանատիպ ծախսեր		(83,001)	(66,894)	(316,215)	(225,393)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ/ծախս	6	121,875	96,026	462,831	327,371
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/ (վնաս)	7	246	(2,528)	(2,992)	6,632
Այլ եկամուտներ	8	10,404	103,054	186,109	352,459
Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման ծախս	9	(54,537)	11,307	(97,232)	(13,559)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	10	(113,601)	(90,361)	(330,438)	(265,916)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	17	(9,361)	(8,212)	(36,497)	(28,096)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	18	(346)	(344)	(1,383)	(1,114)
Այլ ծախսեր	11	(46,240)	(34,504)	(133,400)	(99,788)
Շահույթ մինչև հարկվելը		(91,560)	74,438	46,998	277,989
Շահութահարկի գծով ծախս	12	14,569	(16,270)	(14,197)	(56,381)
Ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս) հարկումից հետո		(76,991)	58,168	32,801	221,608
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Ընդամենը ժամանակաշրջանի Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(76,991)	58,168	32,801	221,608

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2014թ

Կ.Տ.

Վարկային կազմակերպության
 գլխավոր գործադիր տնօրեն

Ա. Ք. Ա. Գաբրիելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Վ. Կիրակոսյան Ա. Կիրակոսյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (Ձև 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

<31> Դեկտեմբեր 2013թ.

<<Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա>> ՈՒՎԿ ԱԿ, ք.Երևան, Քաջազնունու 18

(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթ.	31.12.2013թ. (չստուգված)	31.12.2012թ. (ստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և Բանկային հաշիվներ	13	127,749	164,521
Ավանդներ բանկերում	14		589,116
Հաճախորդներին տված վարկեր և այլ փոխառություններ	15	5,041,658	3,676,611
Լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ	16	157,432	167,882
Հիմնական միջոցներ	17	84,982	95,300
Ոչ նյութական ակտիվներ	18	9,071	10,455
Այլ Ակտիվներ	19	62,950	15,411
Ընդամենը՝ Ակտիվներ		5,483,842	4,719,296
Կապիտալ և Պարտավորություն			
Փոխառություններ	20	4,420,836	3,727,561
Ընթացիկ շահութահարկի պարտավորություն		16,282	40,348
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	2,257	4,342
Այլ Պարտավորություններ	21	157,113	110,450
Ընդամենը Պարտավորություններ		4,596,488	3,882,701
Կապիտալ			
Կանոնադրական Կապիտալ	22	560,891	488,783
Զբաղիված շահույթ		326,463	347,812
Ընդամենը Կապիտալ		887,354	836,595
Ընդամենը՝ Պարտավորություններ և Կապիտալ		5,483,842	4,719,296

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2014թ

Կ.Տ.

Վարկային կազմակերպության
գլխավոր գործադիր տնօրեն

Handwritten signature of A. Ghapryshyan

Ա.Գաբրիշյան

Գլխավոր հաշվապահ

Handwritten signature of N. Khachatryan

Ն.Կիրակոսյան

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 126-Ն որոշմամբ հաստատված հավելված 1-ի

Ենթահավելված 8

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Մեկիական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

<31> Դեկտեմբեր 2013թ.

<<Ֆաբրվարեթիս Արմենիա>> ՈւՎԿ ԱԿ, Բ.Երևան, Քաջազնունու 18

(կարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

Մեկիական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	1	2	3										
Հողվածներ													
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան (1 աղյուսակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում առ 01 հունվարի 2012թ. (ստուգված)	390,957		390,957							126,204	517,161		517,161
1.1. Հաշվապահական հաշվառման բարդակալանության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը			0								0		0
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	390,957	0	390,957	0	0	0	0	0	0	126,204	517,161	0	517,161
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	97,826	0	97,826	0	0	0	0	0	0	0	97,826		97,826
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	97,826		97,826								97,826		97,826
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին			0								0		0
4. Համապարփակ եկամուտ			0							221,608	221,608	0	221,608
5. Շահութաբաժիններ			0								0		0
6. Մեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝			0								0		0

6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների ան/նվազում	0								0			0
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	0								0			0
7.1. Մասնամասնակց գլխավոր պահուստին	0								0			0
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	0								0			0
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	0								0			0
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	0								0			0
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	0								0			0
8. Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	488,783								488,783			836,595
առ 31 դեկտեմբերի 2012թ. (ստուգված)									347,812			836,595
Հաշվետու ժամանակաշրջան (II արդյունակ)												
9. Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում	488,783								488,783			836,595
առ 01 հունվարի 2013թ. (ստուգված)									(54,150)			(54,150)
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և Լական սխալների ճշգրտումը	0											
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	488,783								488,783			782,445
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	0								0			0
11.1. Ներդրումներ կամ նարարական կապիտալում և կամոնարարական կապիտալի այլ ան	72,108								72,108			72,108
11.2. Կամոնարարական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և չբրգահատությունից հանված բաժնեմասերի (բաժնեմասերի, փախյալի) հաշվին	0								0			0
12. Համապարփակ եկամուտ	0								32,801			32,801
13. Շահութաբաժիններ	0								0			0
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	0								0			0
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների ան/նվազում	0								0			0
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	0								0			0
15.1. Մասնամասնակց գլխավոր պահուստին	0								0			0
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	0								0			0
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	0								0			0
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	0								0			0
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	0								0			0
16. Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	560,891								560,891			887,354
առ 31 դեկտեմբերի 2013թ. (ստուգված)									326,463			887,354

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2014թ

Կարկային կազմակերպության
գլխավոր գործադիր տնօրեն

Ա. Գաբրիելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Կիրակոսյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (Ձև 9)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին

<31> Դեկտեմբեր 2013թ.

<<Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա>> ՈՒՎԿ ԱԿ, ք.Երևան, Քաջազնունու 18

(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31.12.2013թ. (չստուգված)	31.12.2012թ. (ստուգված)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	757,294	529,417
Վճարված տոկոսներ	(292,545)	(166,718)
Ավանդի նվազում (ավելացում)		442,117
Ստացված զուտ կոմիսիոն եկամուտներ	39,809	29,620
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ մեծություններ	(266,902)	(194,787)
Վճարված հարկեր	81,129	(81,418)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր՝ նախքան փոփոխությունները գործառնական ակտիվներում և ստոպառնություններում	318,785	558,231
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(135,537)	(322,973)
Ֆինանսական վարձակալության դիմաց ստացվելիք գումարների նվազում (ավելացում)	8,286	27,605
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում (ավելացում)	(1,510,896)	(1,067,497)
Ջուր դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից՝ նախքան շահութահարկը	(1,319,362)	(804,634)
Վճարված շահութահարկ	(78,137)	(15,081)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(1,397,499)	(819,715)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների օտարում (ծեղքերում)	(23,516)	(52,575)
Ոչ նյութական ակտիվների օտարում (ծեղքերում)		(4,907)
Դրամական միջոցների զուտ հեքեր այլ ներդրումային գործունեությունից	107,538	106,728
Ջուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	84,022	49,246
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	683,703	1,264,384
Ջուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	683,703	1,264,384
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	(629,774)	493,915
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբին	753,637	252,548
Արտարժույթի փոխարժեքային ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	3,886	7,174
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջում (ծան.13, 14)	127,749	753,637

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2014թ

Կ.Տ.

Վարկային կազմակերպության
Վերահսկվող գործադիր տնօրեն

Ա. Գաբրիելյան Ա. Գաբրիելյան

Գլխավոր հաշվապահ Ն. Կիրակոսյան Ն. Կիրակոսյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Վարկային կազմակերպության անվանումը <<Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա>> ՈՒՎԿ ԱԿ
 Ամսաթիվը 01/10/13
 31/12/13

		(հազար դրամ)	
1	2	3	4
Նորմատիվներ	Փաստացի մեծությունը	Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը	560,891	150,000	խախտում արկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	931,218	150,000	խախտում արկա չէ
Ն1 ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը		10.0%	
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը		25.0%	

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2014թ

Վարկային կազմակերպության
 գլխավոր գործադիր տնօրեն
 Ա. Գաբրիելյան
 Գլխավոր հաշվապահ
 Ն. Կիրակոսյան

Հասնմայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված <Կանոնակարգ 14>-ի 12.1 կետի <Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա> ՈՒՎԿ ԱԿ-ի կանոնադրության՝ <Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա> ՈՒՎԿ ԱԿ-ն հրապարակային օֆերտաների միջոցով փոխառություններ չի ներգրավում, հետևաբար կազմակերպության վրա չեն տարածքում <Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (Ն1 նորմատիվ)> և <Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը>:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

«Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն Առևտրային Կոոպերատիվը գրանցվել (ստեղծվել) է 18 սեպտեմբերի 2007թ.-ին Կենտրոնական բանկի խորհրդի թիվ 43 որոշմամբ: Կազմակերպությունը գրանցված է ՀՀ ք. Երևան, Քաջազնունու 18 հասցեում և գործունեություն է իրականացնում նույն հասցեում:

Կազմակերպությունը փոխառություններ է ներգրավում իր Փայատերերից և իրավաբանական անձանցից: Կազմակերպությունը իր կանոնադրության 3.3 կետի համաձայն հրապարակային օֆերտաների միջոցով փոխառություններ չի ներգրավում:

Համաձայն կազմակերպության կանոնադրության 3.1 կետի թ. ենթակետի իր գործառնությունները իրականացնում է անկանխիկ ձևով:

2. Հայաստանյան գործարար միջավայրը

Հայաստանի քաղաքական և տնտեսական միջավայրը չի կարելի դեռևս համարել կայուն զարգացող: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն զարգացած երկրներում: Հետևաբար, Հայաստանում ծավալած գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Կազմակերպության գործունեության վրա կանխատեսելի ապագայում: Կից ներկայացվող հաշվետվությունները չեն արտացոլում այն ճշգրտումները, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների՝ հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նշված ճշգրտումները, եթե կլինեն այդպիսիք, կարտացոլվեն Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք ի հայտ կգան և կգնահատվեն:

Բացի այդ, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործունեության ծավալները ֆինանսական շուկաներում:

Գնանշումները ցածր իրացվելիություն ունեցող շուկաներում, հնարավոր է, չարտացոլեն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, որոնք որոշվում են արդյունավետ, ակտիվ շուկայում բազմաթիվ պատրաստական վաճառողներով ու գնորդներով:

3. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

Համապատասխանությունը

Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից մշակված և հրապարակված ֆինանսական Հաշվետվությունների Ներկայացման Միջազգային

Ստանդարտների (ՖՀՆՄՍ) և Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի (ՖՀՄՄԿ) կողմից թողարկված Մեկնաբանությունների համաձայն: Համեմատական տեղեկատվությունը և ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են Կազմակերպության ֆինանսական գործունեության արդյունքները և դրամական հոսքերը 31.12.2013թ. ժամանակահատվածի համար:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Կազմակերպությունը: Կազմակերպության գործառնական և ներկայացման արժույթը ՀՀ դրամն է, քանի որ այս արժույթը լավագույն ձևով է արտացոլում Կազմակերպության գործարքների և իրադարձությունների տնտեսական բովանդակությունը: Կազմակերպությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ օրենսդրական պահանջներին և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՆՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազար դրամների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս ՀՀ դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

Վերադասակարգումներ

Անհրաժեշտության դեպքում, համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխություններին համապատասխանելու համար:

4. Հաշվապահական հաշվառման կարևոր սկզբունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կիրառվել են հետևյալ սկզբունքները: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտերը կհոսեն Կազմակերպություն, և ստացված եկամուտը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Կազմակերպությունից, և ծախսը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Հետևյալ չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային ծախսեր և եկամուտներ

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»:

Եթե ֆինանսական ակտիվները կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Միջնորդավճարներից և այլ նմանատիպ վճարներից եկամուտներ ու ծախսեր

Միջնորդավճարները, վարձավճարները և այլ եկամտային ու ծախսային հոդվածները հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով, ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Արտարժույթային գործարքներից եկամուտները (վնասը) ներառում է արտարժույթի առուվաճառքից զուտ եկամուտը (վնասը) և արտարժույթով ակտիվների կամ պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտը (վնասը):

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/ (վնաս)» հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «այլ եկամուտ» կամ «այլ ծախս» հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում կազմակերպության կողմից օգտագործված տարեվերջյան փոխարժեքները.

	31 Դեկտեմբեր 2013	31 Դեկտեմբեր 2012
ՀՀ դրամ/ 1ԱՄՆ դոլար	405.64	403.58
ՀՀ դրամ/ 1 Եվրո	559.54	532.24

Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ձանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ձանաչվել են սեփական կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ձանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտներից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն: Հետաձգված հարկերը հաշվի են առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ձանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկը առաջացել է գուդվիլի կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններում ակտիվների կամ պարտավորությունների նախնական ձանաչման ժամանակ և ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ձանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված շահութահարկը առաջանում է այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, ինչպիսիք են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկություններում ներդրումներից առաջացողները, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման

Ժամկետները կառավարելի են և, հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները մոտ ապագայում չեն հակադարձվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև բազմաթիվ այլ գործառնական հարկեր, որոնք հաշվարկվում են ելնելով Կազմակերպության գործունեությունից: Այս հարկերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են «այլ ծախսեր» հոդվածում:

Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ղրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը և հաշիվները բանկերում, որոնք կարճ ժամանակահատվածում կարող են փոխարկվել կանխիկ դրամի, և արժեքի փոփոխման չնչին ռիսկ են պարունակում:

Ղրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Հաշիվներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունն օգտագործում է բանկերում բացված ընթացիկ կամ տարբեր ժամկետներով ավանդային հաշիվները: Ֆիքսված ժամկետով ավանդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն միջոցները, որոնք չունեն ֆիքսված ժամկետներ, ամորտիզացվում են դեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում:

Ֆինանսական գործիքներ

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը հաշվեկշռում ճանաչում է այն ժամանակ, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական առուվաճառքի դեպքում դրանք ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ: Սովորական ճանապարհով ձեռք բերված ֆինանսական գործիքները, որոնք հետագայում պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով, գործարքի օրվա և պայմանագրի օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածում հաշվառվում են նույն եղանակով, որով հաշվառվում են ձեռքբերված գործիքները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, ներդրումների դեպքում, գործարքին անմիջապես վերագրելի ծախսերը, բացառությամբ ֆինանսական արդյունքներում ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններին չվերաբերող բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ վաճառքի համար պահվողները) չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական

Ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում հաշվառվում են իրական արժեքով:

Կազմակերպությունը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգել է ըստ հետևյալ դասերի՝ վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքներ և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ: Ներդրումների դասակարգումը ըստ դասերի իրականացվում է ձեռքբերման պահին՝ առաջնորդվելով ղեկավարության կողմից հաստատված կանոններով: Սկզբնական ճանաչումից հետո Կազմակերպությունը կարող է, հնարավորության և անհրաժեշտության դեպքում, վերադասակարգել իր ֆինանսական ակտիվները յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք առաջանում են, երբ Կազմակերպությունը անմիջապես միջոցներ է տրամադրում պարտապանին՝ առանց դեբիտորական պարտքը վաճառելու մտադրության:

Հետագայում վարկի հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք չունեն մարման հաստատուն ժամկետներ, հաշվառվում են ակնկալվող մարման ժամկետի վրա հիմնված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկման կորուստների պահուստներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները հանդիսանում են պարտքային և կապիտալի գործիքներ, որոնք Կազմակերպությունը մտադրություն ունի պահել անորոշ ժամանակով, որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության կամ տոկոսադրույքների, փոխարժեքի կամ կապիտալի գների փոփոխման պահանջներից: Սկզբնական գնահատումից հետո վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով, որի փոփոխությունից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է որպես կապիտալի առանձին բաղադրիչ՝ մինչև ներդրումի ապաճանաչումը կամ դրա արժեզրկման ճանաչումը, որի դեպքում նախկինում կապիտալում ճանաչված շահույթի կամ վնասի ընդհանուր գումարը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուամենայնիվ, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսագումարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքներից շահաբաժինները ճանաչվում են եկամուտների ու ծախսերի մասին հաշվետվությունում, Կազմակերպության վճարումները ստանալու իրավունքի հաստատման պահից:

Կազմակերպված ֆինանսական շուկաներում ակտիվորեն շրջանառվող ներդրումների իրական արժեքը որոշվում է բորսայում հաշվեկշռի օրվա դրությամբ փակման պահին տվյալ ակտիվի գծով գնանշված գնով: Ակտիվ շուկա չունեցող ներդրումների իրական արժեքը որոշվում է օգտագործելով գնահատման մեթոդները:

Նման մեթոդները ներառում են՝ «պարզած ձեռքի» սկզբունքով շուկայական գործառնությունները, հղումները այլ գործիքների ընթացիկ շուկայական արժեքներին, որոնք էականորեն նույնն են, և դիսկոնտավորված դրամական հոսքերի վերլուծությունը: Այլապես ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման համար որևէ հատկացում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման աստիճանը:

Անորոշագույն արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը համարվում է արժեզրկված, և արժեզրկման վնասը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ գոյություն ունի ակտիվի սկզբնական ճանաչմանը հաջորդող իրադարձությունների («ծախսային իրադարձությունների») արդյունքում առաջացած արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն, և այդ ծախսային իրադարձությունը (իրադարձությունները) ազդեցություն ունի ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Արժեզրկման օբյեկտիվ վկայության որոշման համար օգտագործվող չափանիշներից են՝ պարտապանի կամ պարտապանների խմբի էական ֆինանսական դժվարությունների մասին վկայող ցուցանիշները (օրինակ՝ սեփական միջոցների գործակիցը, զուտ եկամուտ/վաճառք գործակիցը), տոկոսների և մայր գումարի վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ այլ պայմանների խախտումները, գրավի արժեքի նվազումը, սնանկացման կամ ֆինանսական այլ վերակազմավորման հավանականությունը, և երբ տեսանելի տվյալները վկայում են չափելի նվազման մասին ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերում, ինչպիսիք են փոփոխությունները պարտավորություններում կամ տնտեսական պայմաններում, որոնց վերագրվում են թերացումները:

Կազմակերպությունը նախ գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ վկայության առկայությունը անհատական ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք առանձնաբար նշանակալի են, և անհատական կամ խմբային ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք առանձնաբար նշանակալի չեն: Եթե պարզվել է, որ գոյություն չունի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն անհատապես գնահատված ֆինանսական ակտիվի համար՝ անկախ էականության աստիճանից, ապա ակտիվը ներառվում է նույնանման վարկային ռիսկ ունեցող ֆինանսական ակտիվների խմբի մեջ, և ֆինանսական ակտիվների այդ խումբը ենթարկվում է խմբային գնահատման: Այն ակտիվները, որոնք անհատականորեն են ենթարկվում արժեզրկման գնահատմանը, և որոնց

գծով արժեզրկումը ճանաչվել է կամ շարունակում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման խմբային գնահատման մեջ:

Եթե գոյություն ունի ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վնասի օբյեկտիվ վկայություն, ապա վնասի գումարը չափվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված այն ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի միջև տարբերությունը (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի), որոնք գեղչվել են՝ օգտագործելով ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը (այսինքն, սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքը): Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է պահուստի հաշվի միջոցով: Վնասի գումարը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարումը պահվող ներդրումը ունի փոփոխուն տոկոսադրույք, ապա արժեզրկման ցանկացած վնասի գեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Կազմակերպությունը կարող է չափել արժեզրկման վնասը գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքը արտահայտում է գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը՝ հանած գրավի ձեռք բերման և վաճառքի հետ կապված ծախսերը, անկախ գրավի իրացման հավանականությունից:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Կազմակերպության վարկային դասակարգման ներքին համակարգի հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի այնպիսի բնորոշիչները, ինչպիսիք են ակտիվի տեսակը, արդյունաբերության ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետային կարգավիճակը և այլ նմանատիպ գործոններ:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերի փոփոխությունների գնահատումը պետք է արտահայտի և համապատասխանի տեսանելի կապակցված տվյալների փոփոխություններին (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գներում, վճարման կարգավիճակում, կամ խմբում արժեզրկումը մատնանշող այլ գործոններում կամ դրանց ծավալներում): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները անընդհատ վերանայվում են Կազմակերպության կողմից, որպեսզի նվազեցվի գնահատված և իրական վնասների միջև եղած տարբերությունները:

Վարկերը՝ կապակցված պահուստների հետ մեկտեղ, դուրս են գրվում, երբ գոյություն չունի ապագայում վարկի հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և բոլոր գրավներն իրացվել են կամ փոխանցվել Կազմակերպությանը: Եթե հաջորդող տարում գնահատված արժեզրկման վնասի գումարը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչմանը հաջորդող իրադարձությունների արդյունքում, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման վնասը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստային հաշիվը ճշգրտելու միջոցով: Եթե ապագա դուրս գրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- լրացել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը
- Կազմակերպությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանել է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ համաձայն փոխանցման համաձայնագրի, և
- Կազմակերպությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը և չի փոխանցել ու չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, ինչպես նաև չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը ճանաչվում է մինչև Կազմակերպության՝ ֆինանսական ակտիվում շարունակական մասնակցությունը: Փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև ստացած շարունակական մասնակցությունը որոշվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը կամ փոխհատուցման վճարվելիք գումարը, որ Կազմակերպությունից կարող է պահանջվել:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է այն ժամանակ, երբ այն մարվում կամ չեղյալ է համարվում, կամ լրանում է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Երբ գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է էականորեն տարբերվող պայմաններով, բայց միևնույն փոխառուին վերաբերող պարտավորությամբ, կամ էականորեն փոփոխվում են գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները, նման փոխանակումը կամ փոփոխությունը պետք է հանգեցնի սկզբնական պարտավորության ապաճանաչման և նոր պարտավորության ճանաչման, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն՝ Կազմակերպությունը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որոնց սեփականության հետ կապված ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի կողմից, դասակարգվում է որպես գործառնական: Գործառնական վարձակալությունից առաջացող վարձավճարները ծախս են ճանաչվում գծային մեթոդով

վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են պատմական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը: Եթե հիմնական միջոցի փոխհատուցվող գումարը փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ժամանակավոր չհամարվող պայմանների արդյունքում, համապատասխան ակտիվը նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող արժեքը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով, որի հիմքում ընկած է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը: Կիրառվել են մաշվածության հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույքաչափ (%)
Շենքեր	20	5
Փոխադրամիջոցներ	5	20
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	5	20
Կապի միջոցներ և սարքավորումներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20
Համակարգիչներ	1	100
Մինչև 50 հազ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ	1	100

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակահատվածում, որում դրանք տեղի են ունեցել: Կապիտալ բնույթի վերանորոգման ծախսերը ներառվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ առաջացած ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից կհոսեն դեպի Կազմակերպություն: Կապիտալ վերանորոգումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում:

Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսերը և եկամուտները որոշվում են՝ համեմատելով ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերն ու հաշվեկշռային արժեքը և ներառվում են գործառնական եկամտի մեջ:

Երբ վաճառվում են վերագնահատված ակտիվները, օտարված ակտիվին վերագրելի և վերագնահատման պահուստում ներառված գումարները վերագրվում են չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանակացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Համակարգչային ծրագրերի պահպանմանը վերագրելի ծախսերը ծախս են ճանաչվում առաջացման պահին:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հիմնադիր կողմի նկատմամբ պարտավորությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված զուտ մուտքերի իրական արժեքով՝ հանած անմիջապես վերագրելի գործառնական ծախսերը: Սկզբնական գնահատումից հետո փոխառություններն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքերի մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ ապաճանաչվում են պարտավորությունները, ինչպես նաև ամորտիզացիոն ընթացակարգի միջոցով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունն անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն և, հավանական է, որ պարտավորության մարումը կպահանջի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և հնարավոր կլինի պարտավորության գումարը արժանահավատորեն գնահատել:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ նվազեցվում են կապիտալից միայն այն դեպքում, եթե դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, երբ դրանք առաջարկվում են մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը, կամ առաջարկվում կամ

հայտարարվում են հաշվեկշռային ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատումը հրապարակման համար:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվանցվում են և զուտ գումարը արտացոլվում է հաշվեկշռում, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարների հաշվանցման օրենսդրորեն հաստատված իրավունք, և առկա է զուտ գումարների հիման վրա հաշվանցման կամ ակտիվի իրացման ու միաժամանակ պարտավորության մարման մտադրություն:

5. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՆՄՍ–ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Կազմակերպության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսերի և եկամուտների վրա: Պատմական փորձի և տվյալ պայմաններում հիմնավորված այլ գործոնների վրա հիմնված գնահատումներն ու դրանց հետ կապված ենթադրությունները հնարավորություն են տալիս դատողություններ անել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք հնարավոր չէ որոշել այլ աղբյուրներից: Բոլոր դեպքերում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Կազմակերպությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական գներով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքների կիրառումը որոշվում է դատողությունների հիման վրա: Ղատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկման պահուստներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Կազմակերպությունը վերանայում է իր խնդրահարույց վարկերն ու փոխատվությունները՝ որոշելու համար, թե արդյո՞ք արժեզրկման պահուստ պետք է նախատեսվի ֆինանսական արդյունքերի մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է որոշել պահանջվող պահուստի չափը: Նման գնահատումները հիմնված են մի շարք գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների վրա, և իրական արժեքները կարող են տարբերվել, որը կհանգեցնի պահուստի գումարի հետագա փոփոխությունների:

Առանձնաբար նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար ստեղծված հատուկ պահուստից բացի, Կազմակերպությունը ստեղծում է նաև արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Հաշվի առնում այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ցուցանիշների վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ, տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումը:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ ծանոթագրություն 23-ը:

6. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	754,196	528,246
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	24,850	24,518
Ընդամենը տոկոսներ և նմանատիպ եկամուտներ	779,046	552,764
Տոկոսային ծախսեր ստացված փոխառությունների դիմաց	(316,215)	(225,393)
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	-
Ընդամենը տոկոսներ և նմանատիպ ծախսեր	(316,215)	(225,393)
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր	462,831	327,371

7. Արտարժուրային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ (վնաս)

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Արտարժույթի առ ու վաճառքից ստացված զուտ շահույթ կամ (վնաս)	(158)	(34)
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված դրական (բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(2,834)	6,666
Ընդամենը Արտարժուրային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/ (վնաս)	<u>(2,992)</u>	<u>6,632</u>

8. Այլ եկամուտներ

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Եկամուտին վերաբերվող շնորհներ	150,253	326,121
Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ	18,637	21,320
Զուտ այլ գործառնական եկամուտ	17,219	5,018
Ընդամենը այլ եկամուտներ	<u>186,109</u>	<u>352,459</u>

9. Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման (ծախս)/եկամուտ

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Վարկերի գծով արժեզրկման ծախս	(95,106)	(11,970)
Լիզինգի գծով արժեզրկման ծախս	(2,126)	(1,589)
Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հատուկ պահուստ	0	0
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման ծախս	<u>(97,232)</u>	<u>(13,559)</u>

10. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	(313,928)	(242,303)
Սոցիալական ապահովագրության հատկացումներ	-	(17,450)
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	(16,510)	(6,163)

Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր

(330,438) (265,916)

11. Այլ ծախսեր

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Գործառնական վարձակալություն	(27,652)	(19,315)
Գործուղման ծախսեր	(16,147)	(15,300)
Սարքավորումների գծով սպասարմկան ծախսեր	(2,074)	(10,459)
Մասնագիտական ծառայություններ	(20,657)	(10,332)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(4,147)	(8,570)
Գովազդ և շուկայավարում	(2,132)	(8,369)
կապի և տեղեկատվության ծառայություններ	(7,107)	(6,449)
Վարկերի տրամադրման գծով ծախսեր	(6,230)	(4,292)
Գրասենյակային ծախսեր	(3,946)	(3,488)
Կոմունալ ծառայություններ	(4,144)	(2,510)
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկի և շահութահարկի	(3,061)	(2,044)
Այլ ծախսեր	(36,103)	(8,660)
Ընդամենը այլ ծախսեր	(133,400)	(99,788)

12. Շահութահարկի գծով ծախս

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Ընթացիկ հարկային ծախսեր	(16,282)	(50,384)
Հետաձգված հարկեր	2,085	(5,997)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախսեր	(14,197)	(56,381)

ՀՀ-ում շահութահարկի դրույքաչափը 20% է (2012՝ 20%):

ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՆՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև՝ ֆինանսական հաշվետվության և շահութահարկի հաշվարկման առումով: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է՝ կիրառելով 20% հիմնական դրույքաչափը:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև թվային փոխկապակցվածությունը:

	31.12.2013	Արդյունավետ	2012	Արդյունավետ
--	------------	-------------	------	-------------

	տոկոսադրույք (%)		տոկոսադրույք (%)	
Շահույթ մինչև հարկումը	46,998		277,989	
Շահութահարկ 20 %	4,000	20%	55,598	20%
Զնվազեցվող ծախսեր	5,127		5,120	
Դրական/ բացասական փոխարժեքային տարբերությունը	567		(1,333)	
Նախորդ ժամանակաշրջանի ծախսեր	(2,833)		(1,828)	
Ազգային և միջ. հաշվառումների տարբ.	4,022		(7,173)	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախսեր	16,282		50,384	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2012	ՖԱՄՀ ճանաչված	2013
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	2,831	485	3,316
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,831	485	3,316
Արժեզրկման և բանկային հաշիվների պահուստներ	(7,173)	6,114	(1,059)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(7,173)	6,114	(1,059)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	(4,342)	6,599	(2,257)

	2011	ՖԱՄՀ ճանաչված	2012
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	1,828	1,003	2,831
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	1,828	1,003	2,831
Արժեզրկման և բանկային հաշիվների պահուստներ	(173)	(7,000)	(7,173)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(173)	(7,000)	(7,173)

Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ

1,655	(5,997)	(4,342)
-------	---------	---------

13. Կանխիկ դրամական միջոցներ և հաշիվներ բանկերում

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Բանկային հաշիվներ	127,664	164,521
Կուտակված տոկոս	85	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ	127,749	164,521

14. Ավանդներ բանկերում

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Ժամկետային ավանդներ	0	589,116
Կուտակված տոկոս	0	-
Ընդամենը ավանդներ բանկերում	0	589,116

15. Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Վարկեր հաճախորդներին	5,202,631	3,713,748
Հանած վարկերի արժեզրկման պահուստը	(160,973)	(37,137)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	5,041,658	3,676,611

Առ 31 դեկտեմբեր 2013թ. հաճախորդներին տրամադրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված տոկոսային եկամուտները կազմել են 52,987 հազար ՀՀ դրամ, իսկ ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտները կազմում են 11,860 հազար ՀՀ դրամ:

Վարկերի ու փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստն ըստ դասերի ունի հետևյալ տեսքը

	Մասնավոր ծեռնարկություններ	Ֆիզիկական անձինք	Անհատ ծեռնարկատերեր	հազ. դրամ 31.12.2013 Ընդամենը
Առ 1 հունվար 2013	2,670	29,682	4,785	37,137
	6,622	99,144	18,070	123,836

«Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ
1-28 ծանոթագրությունները կազմում են 2013 թ. 4-րդ եռամսյակ
ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ժամանակաշրջանի
ծախսեր

Առ 31 դեկտեմբեր 2013	9,292	128,826	22,855	160,973
Դուրս գրված վարկեր Առ 31 դեկտեմբեր 2013	7,663	73,338	1,778	82,779

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունը՝ ըստ հաճախորդների.

	31.12.2013	31.12.2012 <u>հազ. դրամ</u>
Մասնավոր ձեռնարկություններ	425,622	265,898
Ֆիզիկական անձինք	3,749,523	2,953,651
Անհատ ձեռնարկատերեր	986,359	475,582
Կուտակված տոկոսներ	52,987	30,052
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	(11 860)	(11,435)
Հանած վարկի արժեզրկման պահուստը	<u>(160,973)</u>	<u>(37,137)</u>
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	5,041,658	3,676,611

Ֆիզիկական անձանց տրամադրած վարկերն ունեն հետևյալ տեսքը

	31.12.2013	31.12.2012 <u>հազ. դրամ</u>
Գյուղատնտեսական	3,677,451	2,931,178
Այլ	72,072	22,473
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին (համախառն)	3,749,523	2,953,651

Վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը 2012թ. և 2013թ. 31 դեկտեմբերի դրությամբ մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Տե՛ս ծանոթագրություն 25:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործարքների մասին տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 24-ում:

16. Լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ	196,712	206,607
Չճանաչված տոկոսային եկամուտներ	-33,728	-35,299
Արժեզրկման պահուստ	-5,552	-3,426
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	157,432	167,882

Լիզինգի գծով արժեզրկման պահուստն ըստ դասերի ունի հետևյալ տեսքը.

	Մասնավոր ծեռնարկություններ	Ֆիզիկական անձինք	Անհատ ծեռնարկատերեր	31.12.2013 Ընդամենը
Առ 1 հունվար 2013	382	3,044	-	3,426
Ժամանակաշրջանի ծախսեր	1,508	618	-	2,126
Առ 31 դեկտեմբեր 2013	1,890	3,662	0	5,552
Անհատական արժեզրկում խմբային արժեզրկում	1,699 191	915 2,747	- -	2,614 2,938
	1,890	3,662	0	5,552

	Մասնավոր ծեռնարկություններ	Ֆիզիկական անձինք	Անհատ ծեռնարկատերեր	31.12.2012 Ընդամենը
Առ 1 հունվար 2012	41	1,580	-	1,621
տարեկան ծախսեր	341	1,464	-	1,805
Առ 31 Դեկտեմբեր 2012	382	3,044	0	3,426
Անհատական արժեզրկում	-	-	-	-

Խնքային արժեզրկում

382

3,044

3,426

382	3,044	0	3,426
------------	--------------	----------	--------------

Տեղաբաշխված լիզինգային գործարքների վերլուծությունը՝ ըստ հաճախորդների.

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Մասնավոր ձեռնարկություններ	20,722	19,005
Ֆիզիկական անձինք	141,286	151,289
Կուտակված տոկոսներ	976	1014
Հանած արժեզրկման պահուստը	(5,552)	(3,426)
Ընդամենը	157,432	167,882

17. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ

	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք (շահագործման հանձնված)					
01.01.13	19,743	28,282	98,380	14,742	161,147
Ավելացում	4,317	13,695	19,280	6445	43,737
Օտարում (դուրս գրում)	-22	-540	0	0	-562
Հաշվի տեղափոխում					0
31.12.13	24,038	41,437	117,660	21,187	204,322
Հաշվեկշռային արժեք (չշահագործվող)					
01.01.13	21	480	16,183	1,414	18,098
Ավելացում	-21	-260	-16,183	-1414	-17,878
Օտարում (դուրս գրում)	0	0	0	320	320
31.12.13	0	220	0	320	540*
Մաշվածք					
01.01.13					
Սկզբնական մնացորդ	13,141	19,624	43,897	7,285	83,947

Կուտակված ամորտիզացիա	2,645	9,874	21,246	2730	36,495
Կուտակված ամորտ. օգտագործում (դուրս գրում)	-22	-540	0	0	-562
Հաշվի տեղափոխում					0
31.12.13 Վերջնական մնացորդ	15,764	28,958	65,143	10,015	119,880
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք					
01.01.13	6,623	9,138	70,666	8,871	95,300
31.12.13	8,274	12,699	52,517	11,492	84,982

*Նշված գույքը և համակարգչային սարքավորումը մատչելի չէ օգտագործման համար, քանի որ այն չի գտնվում համապատասխան վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության նախանշած նպատակով օգտագործելու համար:

18. Ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ

Չեռքերված
համակարգչային
ծրագրեր

Ինքնարժեք	
Առ 01 հունվար 2013	13,315
Ավելացումներ	-
Օտարում (դուրս գրում)	-
Առ 31 դեկտեմբեր 2013	13,315
Ամորտիզացիա	
Առ 01 հունվար 2013	2,862
Ամորտիզացիոն հատկացումներ	1,382
Օտարում (դուրս գրում)	-
Առ 31 դեկտեմբեր 2013	4,244
Հաշվեկշռային արժեք	
Առ 31 դեկտեմբեր 2013	9,071
Առ 31 դեկտեմբեր 2012	10,455

19. Այլ ակտիվներ

31.12.2013

հազ. դրամ

31.12.2012

Կանխավճար հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու դիմաց	0	2,591
Կանխավճարներ բյուջեին	41,274	2,313
Պահեստ	682	581
Լիզինգով տրամադրվելիք տրակտորներ		
Բռնագանձված գույք	4,252	4,252
Այլ կանխավճարներ և դեբիտորներ	16,742	5,674
Ընդամենը այլ ակտիվներ	62,950	15,411

20. Փոխառություններ

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ / ԳՖԿ ԾԻԳ/ ՋԱԿ Հիմնադրամ	1,610,752	1,008,203
Համաշխարհային բանկի ՓՄՁ ֆինանսական միջոցների հասանելիության ծրագիր	2,602,513	2,602,515
Բանկեր	81,127	-
Կուտակված տոկոսներ	126,444	116,843
Ընդամենը ներգրավված փոխառություններ	4,420,836	3,727,561

21. Այլ պարտավորություններ

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Կրեդիտորական պարտքեր, վճարվելիք գումարներ	8,746	8,648
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	7,832	5,511
Կրեդիտորական պարտքեր Կանոնադրական հիմնադրամի համալրման գծով	65,389	27,342
Կրեդիտորական պարտքեր այլ հարկերի գծով	20,311	406
Այլ պարտավորություններ	54,835	68,543
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	157,113	110,450

22. Կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը 560,891 հազար ՀՀ դրամ է, որը կազմված է կոոպերատիվի 2,489 անդամների փայամասնակցությունից: Խոշոր փայամասնակցություն ունի «ԷՖ Էլ Սի Էյ Թրասթ» հիմնադրամը՝ 474,791 հազար ՀՀ դրամ:

23. Պայմանական պարտավորություններ

Հարկային ու իրավական պարտավորություններ

ՀՀ հարկային համակարգին բնորոշ է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությունը, որը հաճախ հստակ չէ և մեկնաբանությունների կարիք ունի: Հաճախ դրանց մեկնաբանությունները տարակարծություններ են առաջացնում տարբեր հարկային և իրավասու մարմինների միջև:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ իր Կազմակերպությունը գործունեություն է ծավալել համաձայն օրենսդրության պահանջների:

Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ. Կազմակերպության դեմ չի ներկայացվել ոչ մի դատական հայց կամ բողոք:

Այդ պատճառով Կազմակերպությունը չի նախատեսել նման հարկային կամ դատական պարտավորությունների պահուստ:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Իր սովորական գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կնքել է վարձակալության պայմանագիր իր գրասենյակների համար:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը ունի հետևյալ տեսքը.

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Մինչև 1 տարի	3,615	-
1-ից 2 տարի	-	18,075
3-ից 5 տարի	63,205	54,836
Ընդամենը գործառնական վարձակալության պարտավորություն	66,820	72,911

Ապահովագրություն

Կազմակերպության շարժական գույքն ապահովագրված է ԱՊՊԱ տեսակի ապահովագրությամբ: Կազմակերպությունը դեռևս ձեռք չի բերել ապահովագրություն այն պարտավորությունների գծով, որոնք առաջացել են սխալների կամ բացթողումների հետևանքով:

24. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24–ի՝ «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում», կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե մի կողմը հնարավորություն ունի վերահսկել մյուս կողմին կամ էական ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման վրա: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տեսանկյունից, փոխկապակցված կողմերը ներառում

«Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ
1-28 ծանոթագրությունները կազմում են 2013 թ. 4-րդ եռամսյակ ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Են Կազմակերպության ղեկավարության անդամներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց, ինչպես նաև այլ անձանց և կազմակերպություններին, որոնք փոխկապակցված են կամ համապատասխանորեն վերահսկվում են նրանց կողմից:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործարքների ծավալները, տարեվերջյան մնացորդները և տարվա կապակցված ծախսերն ու եկամուտները ունեն հետևյալ տեսքը.

	31.12.2013		հազ. դրամ 31.12.2012	
	Մասնակիցներ	Ղեկավար անձնակազմ և նրանց փոխկապակցված անձինք	Մասնակիցներ	Ղեկավար անձնակազմ և նրանց փոխկապակցված անձինք
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին				
Վարկի մնացորդը տարվա սկզբին (համախառն)	-	47,928	-	49,607
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրված վարկեր	-	79,046	-	29,343
Տարվա ընթացքում վարկերի մարումներ	-	(49,968)	-	(31,022)
Վարկերի մնացորդը Ժամանակաշրջանի դրությամբ (համախառն)	-	77,006	-	47,928
Հանած վարկերի արժեզրկման պահուստը	-	(1,724)	-	(960)
Վարկերի մնացորդը Ժամանակաշրջանի դրությամբ	-	75,282	-	46,968
Վարկերից տոկոսային եկամուտ	-	502	-	234
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատությունների մասնակիցների նկատմամբ				
Ժամանակահատվածի սկզբում	-	-	-	-
Ավելացում	-	-	-	-
Նվազում	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	-	-	-	-
Ստացված երաշխիքներ և լիազորագրեր	-	-	-	-
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության տարրեր	-	-	-	-

Փոխառությունների գծով
տոկոսային ծախսեր

Ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումները ներկայացված են ստորև

	31.12.2013	<u>հազ. դրամ</u> 31.12.2012
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	148,782	117,829
Սոցիալական ապահովագրության ծախսեր	0	6,645
Փոխհատուցումներ խորհրդի անդամներին	1,886	4,476
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումներ	150,668	128,950

Ղեկավար անձնակազմին տրված վարկերը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել են 77,006 հազար ՀՀ դրամ, 11,78 տոկոս միջին տոկոսադրույքով:

25. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները էականորեն չեն տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքներից:

Պարտավորություններ և պահանջներ այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին, ինչը պայմանավորված է այդ ֆինանսական գործիքների հարաբերականորեն կարճ մարման ժամկետներով: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվել է համապատասխան շուկայական տարեվերջյան դրույքներով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքով:

Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով գործիքների իրական արժեքի գնահատումը հիմնված է նմանատիպ վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքով դիսկոնտավորված ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի վրա:

Փոխառություններ

Գործող շուկայում չզննանշված, ֆիքսված տոկոսադրույքներ ունեցող և զրո տոկոսադրույքով փոխառությունների իրական արժեքը որոշվում է նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքերի տոկոսադրույքով դիսկոնտավորված դրամական հոսքերի հիման վրա: Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում իրական արժեքով չներկայացված փոխառությունների իրական արժեքը էականորեն չի տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքից:

26. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ նրանց սպասվող մարման ժամկետների:

	Ըստ պահանջի և մինչև 1 ամիս	<u>հազ. դրամ</u>					
		1-3 ամիս	3-12 ամիս	Մինչև 12 ամիս հանրագումար	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	127,749	-	-	127,749	-	-	127,749
Ավանդներ բանկերում	-	-	-	-	-	-	-
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	8,506	17,342	894,673	920,521	2,892,182	1,386,387	5,199,090
Պահանջներ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	1,780		39,494	41,274			41,274
Այլ պահանջներ	16,741			16,741		-	16,741
	154,776	17,342	934,167	1,106,285	2,892,182	1,386,387	5,384,854
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ մասնակիցների նկատմամբ		65,399		65,399			65,399
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		81,127		81,127			81,127
Պարտավորություններ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց և հիմնարկների նկատմամբ	1,746	7,000		8,746			8,746
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	146,755		16,282	163,037	2,270,228	1,943,037	4,376,302
Այլ պարտավորություններ	21,345			21,345			21,345
	169,846	153,526	16,282	339,654	2,270,228	1,943,037	4,552,919

Ձուտ դիրք	-15,070	-136,184	917,885	766,631	621,954	-556,650	831,935
Կուտակային ձեռքբերում	-15,070	-151,254	766,631		1,388,585	831,935	

27. Ռիսկի կառավարում

Կազմակերպության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Կազմակերպության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Կազմակերպության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանաչափերը և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանաչափերին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմը՝ առաջնորդվելով Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականությամբ: Ղեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Կազմակերպության գործառնական միավորների հետ: Խորհուրդը տրամադրում է ուղեցույցներ ինչպես ընդհանուր վերցրած ռիսկերի կառավարման համար, այնպես էլ առանձնահատուկ բնագավառների համար, ինչպես օրինակ փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Բացի այդ, ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման և վերահսկողության միջավայրի անկախ վերահսկողության համար: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

Վարկային ռիսկ

Կազմակերպությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ պայմանագրի մյուս կողմը, չիրականացնելով իր պարտավորությունը, Կազմակերպությանը կպատճառի ֆինանսական վնաս: Վարկային ռիսկը Կազմակերպության գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով Ղեկավար անձնակազմը ավելի մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկը հիմնականում կապված է վարկային գործունեության հետ, որը բերում է վարկերի և փոխատվությունների տրամադրման, և ներդրումային գործունեության, որը հանգեցնում է պարտքային և այլ արժեթղթերի ավելացմանը Կազմակերպության ակտիվների պորտֆելում: Վարկային ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են, օրինակ, վարկային պարտավորությունները:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափն առանց գրավի կամ այլ վարկային ապահովման

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարկային ռիսկի վատագույն տարբերակը առ 31 դեկտեմբերի 2012թ. և 31 դեկտեմբերի 2013թ., առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ: Հաշվեկշռային ակտիվների առումով, վարկային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային զուտ արժեքների վրա:

Ծանոթագր.	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2013		Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2012	
				հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	127,749		164,521
Ավանդներ բանկերում	14	0		589,116
Վարկեր				
փոխատվություններ	15	5,041,658		3,676,611
հաճախորդներին				
Լիզինգ	16	157,432		167,882
Ընդամենը վարկային ռիսկ		5,326,839		4,598,130

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Կազմակերպության բոլոր ակտիվները գտնվում են ՀՀ-ում:

Արդյունաբերական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով առ դեկտեմբերի 31-ը 2013թ. դասակարգված ըստ պայմանագրային կողմի արդյունաբերության ճյուղի:

	Ֆին. հաստատություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Հիփոթեքային վարկեր	Սպառողական սեգմենտ	Այլ	հազ. դրամ
								Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	127,749	-	-	-	-	-	-	127,749
Ավանդներ բանկերում	-	-	-	-	-	-	-	-
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	-	318,387	3,741,461	854,567	-	59,109	68,134	5,041,658

Լիզինգ

-	6,016	151,416	-	-	-	-	157,432
---	-------	---------	---	---	---	---	---------

Առ 31
դեկտեմբեր
2013

127,749	324,403	3,892,877	854,567	59,109	0	68,134	5,326,839
---------	---------	-----------	---------	--------	---	--------	-----------

Առ 31
դեկտեմբեր
2012

756,229	238,177	3,205,924	363,111	-	17,116	17,573	4,598,130
---------	---------	-----------	---------	---	--------	--------	-----------

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Կազմակերպությունը ղեկավարում, սափանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված վարկային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով:

Վարկային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Կազմակերպությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Վարկային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Ստորև ներկայացված են այլ առանձնահատուկ վերահսկողության և զսպման միջոցներ:

Գրավ

Կազմակերպությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ վարկային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Ղրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Կազմակերպությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և վարկային ռիսկի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների դիմաց հիմնական գրավների տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրով գրավադրված անշարժ գույք
- Կազմակերպության գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, փոխադրամիջոցները, պաշարները և դեբիտորական պարտքերը

Ստորև ներկայացված է վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ գրավի տեսակների

	<u>հազ. դրամ</u>
31.12.2013	31.12.2012

Անշարժ գույք	165,228	226,937
Շարժական գույք	6,945	
Խառը	3,397,924	2,262,651
Երաշխավորություն	1,540,401	1,192,880
*Առանց գրավ և երաշխավորություն	51,006	12,661
Հաշվեգրված տոկոսներ	41,127	18,619
Հանած վարկի արժեզրկման պահուստը	(160,973)	(37,137)

Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին (համախառն)	5,041,658	3,676,611
--	------------------	------------------

*Աշխատակիցներին տրամադրված վարկեր

Արժեզրկման և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսագումարների 90 օրից ավել ուշացումները կամ վարկառուների՝ դրամական միջոցների հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները կամ պայմանագրի սկզբնական պայմանների խախտումը: Կազմակերպությունը վերագրում է արժեզրկման գնահատումները անհատական կամ խմբային գնահատման ենթակա պահուստների:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Կազմակերպությունը յուրաքանչյուր անհատապես էական վարկի կամ փոխատվության գծով պահուստի չափը որոշում է անհատական հիմունքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, նրա՝ ֆինանսական դժվարությունների հաղթահարման կարողությունը, ծրագրված հասույթները և ակնկալվող շահաբաժինները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը և սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չնախատեսված հանգամանքները ավելի մեծ ուշադրություն չեն պահանջում:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Արժեզրկման խմբային գնահատումն իրականացվում է անհատապես ոչ էական վարկերի և փոխատվությունների և անհատապես էական վարկերի և փոխատվությունների նկատմամբ, որոնց համար դեռևս առկա չեն անհատական արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշները: Պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և յուրաքանչյուր պորտֆելը վերանայվում անհատապես:

Խմբային գնահատման ժամանակ հաշվի է առնվում պորտֆելում հավանականորեն առկա արժեզրկումը, նույնիսկ եթե անհատական գնահատումը չի տալիս արժեզրկման մասին օբյեկտիվ վկայություն:

Արժեզրկման վնասները գնհատվում են՝ հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելի վնասների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական պայմանները, վնասի առաջացման և անհատապես հաշվարկված պահուստի անհրաժեշտության բացահայտման միջև ընկած ժամանակը, ինչպես նաև արժեզրկման դեպքում սպասվելիք վճարումները:

Հարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի և փոխատվությունների վարկային որակը ըստ ակտիվների դասակարգման՝ հիմնվելով հակառակ կողմի չվճարման պատմական տոկոսադրույքների վրա:

	31.12.2013	հազ. դրամ 31.12.2012
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին		
Մասնավոր ձեռնարկություններ	2%	2%
Ֆիզիկական անձինք	2%	2%
Անհատ ձեռնարկատերեր	2%	2%

Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր

2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության ժակետանց կամ արժեզրկված վարկերը, ունեն հետևյալ տեսքը:

	31.12.2013	31.12.2012
ժամկետանց վարկեր	80,879	59,042
<i>Պահուստ</i>	(29,906)	(16,901)
Այլ արժեզրկված վարկեր	203,717	15,127
<i>Պահուստ</i>	(32,706)	(2,839)
Ընդամենը ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	284,596	74,169
<i>Ընդամենը պահուստ</i>	(62,612)	(19,740)
Զուտ ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	221,984	54,429

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության դուրս գրված վարկերը, ունեն հետևյալ տեսքը:

	31.12.2013	31.12.2012
Դուրս գրված վարկեր	62,492	27,733
<i>Ծախս</i>	(62,492)	(27,733)

Ընդամենը դուրս գրված վարկեր

62,492

27,733

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա փոփոխությունների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի և փոխարժեքի տատանումները: Կազմակերպությունը չի տեղաբաշխել և չի ստացել տատանվող տոկոսադրույքով վարկեր: Բացի փոխարժեքային ռիսկի կենտրոնացումներից, Կազմակերպությունը չունի շուկայական ռիսկի այլ կենտրոնացումներ:

Փոխարժեքային ռիսկ

Փոխարժեքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կփոփոխվի արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Կազմակերպության փոխարժեքային ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է ստորև:

	◀◀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	հազ. դրամ Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,572	100,177	127,749
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	3,982,946	1,058,712	5,041,658
Լիզինգ	157,432	0	157,432
Կանխավճարներ մատակարարներին	16,741		16,741
Ավանդներ բանկերում	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	4,184,691	1,158,889	5,343,580
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	-	81,127	81,127
Փոխառություններ	3,861,898	477,811	4,339,709
Կրեդիտորական պարտքեր	8,746		8,746
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	3,870,644	558,938	4,429,582
Զուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբեր 2013	314,047	599,951	913,998

Ազատ փոխարկելի արժույթները հիմնականում ներառում է ԱՄՆ դոլարը:

«Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ
1-28 ծանոթագրությունները կազմում են 2013 թ. 4-րդ եռամսյակ
ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Կազմակերպությունը չի կարողանա մարել իր վճարման պարտավորությունները սթրեսային և նորմալ իրավիճակներում: Այս ռիսկի սահմանափակման համար Ղեկավարությունը ներգրավել է լրացուցիչ դրամական միջոցներ, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Կազմակերպության իրացվելիության վերահսկողությունը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ինչպես նաև ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել իրացվելիության հաշվեկշռային գործակիցները: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ամփոփում է Կազմակերպության ֆինանսական պարտավորությունները ըստ մարման ժամկետների՝ 2013թ. 31 դեկտեմբերի դրությամբ, հիմնվելով չդիսկոնտավորված վճարումների պայմանագրային պարտավորությունների վրա: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ դրանք կպահանջվեն անմիջապես:

						<u>հազ. դրամ</u>
						31.12.2013
	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ	-	81,127	-	-	-	81,127
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	-	-	-	-	-	-
Փոխառություններ	126,444	-	-	2,270,228	1,943,037	4,339,709
Ընդամենը չդիսկոնտավորված ֆինանսական պարտավորություններ	126,444	81,127	-	2,270,228	1,943,037	4,339,709

31.12.2012

	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ այլ	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ Փոխառություններ	116,843	-	-	427,217	3,183,501	3,727,561
Ընդամենը չդիսկոնտավորված ֆինանսական պարտավորություններ	116,843	-	-	427,217	3,183,501	3,727,561

28. Կապիտալի համարժեքություն

Կազմակերպության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն այն է, որ Կազմակերպությունը համատասխանի հաստատված արտաքին պահանջերին: Կազմակերպությունը շահագրգռված է պահպանելու բարձր վարկային վարկանիշ և կապիտալի առողջ նորմատիվներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և սեփական կապիտալը հետևողականորեն աճեցնելու գործում:

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը՝ կատարելով ճշգրտումներ, որոնք առաջանում են տնտեսական պայմանների և ռիսկի բնույթի փոփոխության հետևանքով: Անցյալ տարվա համեմատ փոփոխություններ չեն եղել Կազմակերպության նպատակներում, քաղաքականությունում և գործողություններում:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկի կշիռների ստորակարգության՝ դասակարգվելով համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և զնահատման:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ: Կազմակերպությունը պահպանել է կապիտալին ներակայացվող բոլոր պահանջները: